

brodelno, vzgojile so delavce ter jim do-
prinesle predstavo o razmerah med de-
lom in kapitalom, kakoršne bi si drugače
ne bili mogli pridobiti. Najboljši in najpri-
pravnejši stopijo na čelo tem organizaci-
jam in za pravilo naj velja: Kolikor inteli-
gentnejše delavstvo, toliko manj nespor-
azumljenj s podjetniki. Sedaj ne ve samo
inteligentni delavec, da je delo brez brata
kapitala brez moči, marveč tudi nevedni
masi, ki gleda v posestvu svojega narav-
nega sovražnika, onemu, ki daje vedno
prvi povod za napete razmere med de-
lodajalcem in delojemalcem, čegar dema-
goštvo sloni na nevednosti in pomanjka-
nju vsake organizacije, po kateri se izra-
ža glas mase, tudi tem se začne počasi
svitati. Kolikor inteligentnejši je delavec,
toliko bolj se mora tudi računati z njego-
vimi pravicami, njegovimi nazori in celo
predsodki in toliko večji bo moral biti
tudi dobiček v času dobrih konjunktur. Te-
ga se ne more tako lahko opehariti. Po
drugi strani pa se da pripraviti intelligen-
tnega delavca k reduciranju plačila še naj-
preje, ako so časi slabi; torej za kapital
vedno najugodnejše, ako mu streže inteli-
genca, ako ima opraviti z ljudmi, ki vedo,
kaj so mu dolžni in kaj morejo zahtevati
od njega. Radi tega ne vidim v organiza-
cijah, ki jih sestavljajo delavci vsakega
podjetja, ki volijo zastopnike, kateri vo-
dijo pogajanja v imenu vseh, vira k raz-
poru in obojestranski napetosti, marveč
sredstvo, da se zboljšajo razmere med
delodajalcem in delojemalcem. In večkrat
se pokaže pri obojestranskih razgovorih,
kako najhujše približanje od strani podje-
tnikov bi bilo za delavce velika dobrota.
Spominjam se, kako je pripovedoval pri-
ložnostno v neki razpravni seji govornik
delavstva, da je potreba, posluževati se
kredita v prodajalnah, veliko obremenje-
nje za delavca, ker dobi svojo plačo le
mesečno in težko ž njo gospodari, zato
je primoran za vsako reč plačati naklado,
ki bi odpadla pri takojšnjem plačevanju.
»Prav, sem rekel, potem bomo izplače-
vali vsakih 14 dni« in govornik je pove-
dal, da so hoteli delavci že prositi za to,
ali niso hoteli delati sitnosti gospodarjem,
ter da ta način izplačevanja jednaci po-
višku plačila za najmanj 5%. Drugi za-
stopnik delavstva je pripomnil, da morajo
plačati pri trgovcu za premog dvojne ce-
ne, kolikor stane najboljši premog rudnika,
in pri tem se nahajajo vendar v premo-
govniku. Kako prav bi bilo za lastnika
rudnika, dajati svojim delavcem premog
po lastni ceni, to bi se moglo goditi, ne
da bi se zgubilo niti en vinar, pa bi bilo
za delavce velika dobrota.

(Dalje prihodnjic.)

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Škrbine. — Deželnozbornske volitve
se bližajo in ž njimi tudi hud boj, kateri
se v naši vasi že zdavnaj napoveduje. Ne-
katerniki čutijo blizu gospoda nunca, pri
katerem upajo kaj zaslužka; a nunca so

Nekoč proti večeru je Noemi zopet
sedela na vrhu Ripa prav pred kapelico in
pletla krasen venec iz cvetic, natrganih
med potom; take vence je spletala več-
krat ter jih obešala na nizka drevesa pri
kapelici v čast Mariji Devici; bila je nam-
reč katoličanka kakor pokojni oče in po-
sebna častiteljica Marijina. Ker je solnce
že zahajalo, je hitela z nežnim delom, da
bi dopletla venec pred somrakom, in v
svoji gorečnosti ni niti opazila, da se ji
nekdo bliža.

»O sveta Devica,« je molila šepeta-
je, obešaje drobni venec na drevo, »daj, da
bom zopet videla onega, po katerem ko-
prni moja duša!«

»Noemi!« je zazvenel tesno poleg nje
radosten glas. »Noemi, Noemi!«

Okrenila se je in zagledala pred seboj
gospoda Rybinskega, ki je stezal po njej
obe roki. Kakor bi trenil je bila v nje-
govem objemu, in solze radosti in ljubezni
so ji tekale iz krasnih očíj.

»O, slutila sem, da najdem tu svojo
srečo. O sveta Devica, izpolnila si mojo
željo! Robert, pusti me, da poklekem na
stopnice te cerkve in se presveti Devici
vroče zahvalim za najkrasnejši trenotek
svojega življenja!«

(Dalje prihodnjic.)

zadnje volitve razočarale in mislimo, če
jina količkaj zdravo pamet, da se ne bo
več spuščal v agitacijske valove, med ka-
terimi se sam poizgubi in nihče drug. Za-
kaj pišemo tako? Zato, ker dejanje in
postopanje cerkvenega škripača Josipa
Čotarja, po »Gorici« se nam zdi nepo-
srečno, če mu in njegovim naslednikom
smešno ter do smrti žalno pripisujemo
človek je gotovo odločen za svoj del
služabnik komaradi in arševci, ki so tudi
zelo klerikalni in nepošteni. Pri tem pa
pa je jako navdušen, da se za to pa-
ve in da bi se v vsaki volitvi izkazal
a moti se, vendar pa se za vsako volit-
ši travo rasu.

Letos v spomlad je v Goriški okolici
p. in br. društvo »Narodno« in »Slo-
ljudsko veselico in je bilo toliko za
pevovodjo proti odškodnini 15 K; kaj
je storil ta veleučitelj. Napisal je neko
okrožnico, v kateri je pozivljaj pevece, naj
prihajajo se učiti peti za veselico, ki se bo
vršila na strogi klerikalni podlagi brez
plesa in njen program se objavi izključno
le v klerikalnih listih v »Gorici.« Prim-
l. i. t. d. Pevci pa ga niso hoteli ubogati
in on se je spri ž njimi ter se nad njimi kot
pristen klerikalec maščeval s tem, da jim
je odpovedal cerkveno petje, kar je pa
pevcem zelo ljubo, ker niso bili ž njim za-
dovoljni. Sedaj pa poje samo osem deklic,
iz katerih bo najbrže napravila njegova
zvita glavica »Marijino družbo.« Kličemo
mu že sedaj: dober tek! Bomo videli pa
vspehe!

Iz goriške okolice.

Iz Lok. — Dne 8. t. m. smo pričako-
vali toliko zaželjeni nam dan, namreč u-
stanovili smo toli potrebno narodno dru-
štvo »Orlovec.« — Ustanovni občni zbor
smo imeli pri znanem gostilničarju Franu
Komelu v Kronbergu. Bila je udeležba
ogromna od strani Ločanov in Kronber-
žanov. — Po občnem zboru se je razvila
na prostorih gosp. Komela lepa zabava ta-
ko kakor bi bila kakšna naznanjena ve-
selica. Slišali smo par komadov društvene
godbe, zapeli so par krasnih pesmi Ajš-
vičani, tudi kronberški pevski zbor je za-
pel par izbranih komadov; potem je bilo
tudi par navdušenih govorov. Prosimo vse
člane, vsa bratska društva, sosedna dru-
štva in domačine nečlane, da nas podpi-
rajo v vsakem oziru. Tudi mi odborniki
bodemo skrbeli za društvo, da bode delo-
valo prav in dobro. Izrekamo zahvalo
vsemu občinstvu, bratskemu društvu na
Ajševici, ker nas je posetilo s svojimi pev-
ci in kolesarji in sosednemu pevskemu
zboru kronberškemu, da so nam povečali
veselje s svojim zbranim petjem. —

Odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda.

200×1000. — K obrambnemu skla-
du Ciril Metoda sta se prijavila med dru-
gimi tudi dr. Rybár Otokar, odvetnik v
Trstu in dr. Kos Fran, prof. v Gorici. —
Vsem darovalcem najskrenejša zahvala!
Želimo le, da bi našli ti v najkrajšem času
toliko zavednih in požrtvovalnih nasled-
nikov, da bi bilo število 1000 kaj kmalu
doseženo. Slovenski rodoljubi! — spom-
nite se pri vsaki priliki družbe sv. Cirila
in Metoda ter obrambnega sklada!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je na-
brala gospa R. Bisailova v Ilirski Bištrici
K 8. — Živela!

Za nadučitelja na Ciril-Methodovi šoli
v Krminu je imenovan g. Iv. Garvas,
nadučitelj v Hotederšici.

Domače vesti.

Premeščen je postajenačelnik pri Sv.
Luciji pristav Kelec v Ljubljano. Na
njegovo mesto pride pristav Ignac Per-
ne iz Ljubljane.

**XXI. glavna skupščina »Zaveze avst-
jugoslov. učiteljskih društev** se je vršila
15., 16. in 17. t. m. v Mariboru. Udeležba
je bila velika. Prišli so tudi zastopniki če-
škega in poljskega učiteljstva. Zvezi je
prirastlo v preteklem letu 194 članov, kar
kaže, da Zveza raste ter da se ne uresni-
čijo želje klerikalcev, da bi Zveza raz-
padla. V vodstvo sta izvoljena za Gori-
ško: I. Križman v Dornbergu in A. Brgi-
nec v Sežani. Predsednik je zaslužni L.
Jelenec. Glavno zborovanje je bilo veliko

manifestacijsko zborovanje s proslavo 40-
letnice dr. šolskega zakona. Sprejete re-
solucije se glase:

Delegacija »Zaveze avst. jugoslo-
vanskih učit. društev.« zbrana dne 15. av-
gusta 1909 v »Narodnem domu« v Mari-
boru: — I. najodločneje protestuje proti
persekuciji kranjskega učiteljstva. Tako
ravnanje z učiteljstvom ni samo nasilno
in protizakonito, ampak je tudi demoraliz-
ujoče, ker jemlje učiteljstvu ugled in ve-
ljavo pri mladini in ljudstvu ter mu pov-
roča moralno in materialno škodo; II. na-
silno in iz same političke strasti disci-
pliniranim tovarišem izreka svoje naj-
skrenejše simpatije, občudovajoč njih ju-
naštvo, ki izvira samo iz čiste vesti in ki
z njim prenašajo krute krivice; — III. po-
zivlja učiteljstvo, naj s čistim svojim zna-
čajem ustvarja odpor vsaki korupciji, do-
kter se ob njem ne ubije; — IV. pozivlja
vse v to poklicane korporacije, naj na po-
dlagi drž. šol. zakona in državnega osnov-
nega zakona branijo učiteljstvo ter čuvajo
njega moralni in materialni položaj.

Premeščen je iz Gorice v Trst finančni
komisar dr. Marijan C u k a r. Na njegovo
mesto pride g. Hinko P e r n e, finančni
koacipist; g. Perne je vipavski rojak.

Slov. bralno in podporno društvo v
Gorici vabi svoje gg. člane, da se udeleže
nedeljske veselice kolesarskega društva
»Vrtobja« v Vrtobji polnoštevilno. —
Odbor.

Ustanovni shod »Županske zveze« se
bo vršil 22. avg. 1909. ob 4. popoldne v
Dutovljah pri g. Tavčar-ju s sledečim
vspehom: 1.) Otvoritev 2.) Čitanje pravil.
3.) Volitev odbora in 4.) Morebitnosti.
Zborovanje se bo vršilo ne gledé na šte-
vilo došlih.

Goriška okolica je delala lani ob de-
želnozbornskih volivah klerikalcem veliko
preglavico. Le s težavo so zmagali pa
Berbuč pravzaprav sploh ni bil izvoljen.
Zato pa obračajo letos klerikalci goriški
okolici posebno pozornost. V ospredju je
tisti, kateremu je predla lani najslabša, ta
je gospod profesor in še vedno deželni
odbornik Berbuč. Kakor pajk razplete
mreže v svojem okolišu, tako je razpletel
profesor Berbuč vođo iz Hublja po vseh
občinah Vipavske doline in goriške oko-
lice; ker pa ima goriško mesto pravico
tudi do vode v Kamnem, mora razplesti
Berbuč vodovod tudi po Kanalskem, ka-
kor je to prav dobro povedal pred krat-
kim v »Soči« neki naš g. dopisnik z Vi-
pavskega; morda obljudi vodo tudi Bri-
cem, ali če bi rajši slišali zopet kaj o bri-
ski železnici, jim napove pa železnico, da
bi bil le cel volilni kraj kmečkih občin
goriške okolice prepleten z lepimi načrti
in posejan s krasnimi nadami, katere naj
dvignejo Janeza izpod Čavna zopet v de-
želni zbor in odbor za prazno delo in ki-
manje pobirat vsak mesec veliko plačo.

— Novostrujarji sicer prav nič ne marajo
za Berbuča, ker vedo, da ni za nič kot
poslanec in odbornik ter so v tem edini
z dr. Gregorčičem, ki je že pred leti rekel,
da Berbuč ni za nobeno delo, najmanj pa
tiče v deželni odbor; ali zdi se no-
vostrujarjem Berbuč še potrebno zlo, zato
bo to pot še kandidiral. Še hvalili ga bodo
novostrujarji, čeprav se bodo potem lepo
med seboj smejali, češ, kako vendar so še
neumni volilci, da poslušajo slavospeve
Berbuču, ki ne zasluži nič drugega nego
to, da se ga pahne daleč proč od deželne
hiše. — Torej prvo delo klerikalcev za
volitve je vodovod iz Hublja. Glejte ga,
gospoda Berbuča, kak dobitnik je ljud-
stvu; vse občine dobijo čisto vipavsko
vodo, kolikor je bodo hotele, samo da le
njega volijo za poslanca! Kmalu pa so uvi-
deli klerikalci, da je farbanje z vodovod-
dom iz Hublja vendar le že nekoliko pre-
debelo ter da se ljudje ne dajo kar tako
prati s to vodo, zato so dobili še drugo
pot, ki naj pomaga Berbuču nazaj v de-
želni zbor. Za častnega občana so ga izvo-
lili v Rihembergu. Z glorioji je treba obdati
moža, da se bo svetil pred goriško okoli-
co, katera naj pada pred njim na kolena
ter ga lepo poprosi, da je ne zapusti, mar-
več naj bo tako dober in prijazen, da zo-
pet kandidira v kmečki skupini goriške
okolice; saj bo gotovo izvoljen. Berbuč
ima pomagati s častnim občanstvom kle-
rikalcem pri občinskih volitvah v Rihem-
bergu, zraven tega pa naj bo to veliko
počasenje moža, katero naj steče zanj po
hubeljski vodi v vse občine goriške oko-
lice ter pomaga prepričevati ljudi, kako

izvrstnega in češčenega kandidata imajo
klerikalci v osebi gospoda Berbuča. . . .
No, na klerikalne priprave za goriško oko-
lico treba odgovoriti primerno tem; treba
organizacije, ki zatre vse klerikalno jako
prefrigano zasnovano prizadevanje za vo-
litve. Upamo, da se to zgodi v polni
meri tako, da ne bo Berbuču nič pomagalo
ne plavanje po vodi iz Hublja in ne blesk
častnega občanstva okoli njegove čestite
glave, marveč da se požene tega vode-
nega svetnika med staro šaro, kamor že
zdavnaj spada.

Odpuščen je iz službe pri okrajni bol-
niški blagajni v Gorici vođja Leopold
Travani. Plačali so mu za 6 mesecev. Tra-
vani je moral takoj zapustiti službo. Za
odpustitev je glasoval ves odbor: zastop-
niki delavcev in gospodarjev. Kakor ču-
jemo, so prišli na sled nepravilnostim, ka-
terim je sledila odpustitev. Travani je tudi
mestni svetovalec v Gorici.

Laško učiteljsiše v Gradišču. — Žu-
panstvo v Gradišču ob Soči je dobilo te
dni ministerski odlok, s katerim se dovol-
juje otvoritev prvega tečaja laškega učiteljsiše
z nastopnim šolskim letom.

Gregorčič-Pajerjeve zveze ni in ni
bilo . . . tako se čita venomer po »Go-
rici.« Vrabčki okoli Gregorčičevega do-
movanja že čivkajo od zdavnaj o tej zve-
zi, najbolj zateleban klerikalec ve, da je
obstojala in še obstoja taka zveza, »Slove-
nec« jo je obsodil in svoj anathema je vr-
gel na njo sam nadškof — Gregorčič pa
trdi v svoji »Gorici« kar naprej in naprej,
da omenjene zveze ni bilo. — »Gorica« bo
zanikala zvezo sedaj, ko se bližajo volit-
ve, še trdovratneje od prej, toda pomaga-
lo jej ne bo nič; izdajske zveze s Pajerjem,
ki je prinesla goriškim Slovencem toliko
škodo, ne utaji nikdar. Je vse zaman —
dolžnost vseh pravih rodoljubov pa je,
razlagati ljudstvu, kako strašne posledice
je rodila zveza Gregorčič-Pajerjeva. Prav
te zveze pa mora biti konec. V znamenju
boja proti tej zvezi se morajo vršiti pri-
prihodnje deželnozbornske volitve; upamo,
da ta boj tudi res uniči omenjeno zvezo!
— »Gorica« je v kričanju »zveze ni in ni«
slična oni babi v ljudski pravljici, ki je
takrat, ko se je že potapljala, še vedno
migala s prsti ter trdila svojo. — »Gori-
ca« pač zna lagati in bo lagala, da zveze
ni bilo; pri farovškem listu drugega ni pri-
čakovati. Jej pač tako kaže.

Pazite na volilne imenike! — Dol-
žnost vsakega našega somišljenika je, da
se prepriča, če je vpisan v volilni imenik
ali ne; pregleda lahko tudi za svoje znan-
ce. Neobhodna nujna potreba je, da se
pregledajo povsodi volilni imeniki ter stori
vse potrebno, da bodo vpisani vsi naši so-
mišljeniki!

Rihemberški župan Pavlica, oče ve-
likega duhovna in oberpolitkarja v sveti
klerikalni stranki dr. Drejca v Gorici, še
živi in je pripravljen vedno delati z vsemi
nedovoljnimi sredstvi v prospeli korup-
tivni klerikalne bande. Očka ima po navo-
dilih seveda sedaj dosti posla z volilnimi
imenikom. Sveta jeza pograbi brunnega
moža, ko vidi, da pregleduje kak napred-
njak volilni imenik ter da hoče reklamir-
ati. Očka je ves iz sebe, oduren in storil
je celo to, da je odgnal naprednjake iz
občinske pisarne, ko so hoteli pregledati
volilni imenik ter lepo zaprl pisarno, češ:
naprednjaki sploh nimajo nič opraviti pri
volilnem imeniku, pa če je še tako spa-
kedran in če je izpuščenih še toliko na-
prednjakov. Proti samovoljnemu, neza-
konitemu, vse obsodbe vrednemu posto-
panju župana Pavlice je bila podana takoj
pritožba na glavarstvo, katero je menda
že podučilo častivrednega očka Pavlica,
kako se ima ravnati v volilnimi imeniki!
Zato pa ponovno pozor na volil. imenike,
in če kak klerikalni župan uganja kake
neumnosti, hitro pritožbo na politično
oblast! Nobenega obzira! Tega ne bomo
trpeli, da bi nas sleparili klerikalni župa-
ni pri volilnih imenikih!

Na 6 mesecev ječe je obsojen 18-letni
Angel Padovan iz St. Petra, ker je napa-
del in ranil nekega Siliča, očeta in sinu
Leopolda zato, ker mu je oče branil ple-
sati s hčerko Cecilijo.

4000 kvadratnih metrov mozaikov so
našli v Ogleju. Pod Stolno cerkvijo se ko-
plje že dlje časa ter spravlja na svetlo-
stansinske reči. Mozaiki so iz dobe Kon-
stantina Velikega. V Oglej je prišel radi
tega rektor dunajske univerze dr. H.
Swoboda.

Študent iz Italije Giovanni Corgnali je bil aretirán na Bovškem, ker je bil osumljen vohunstva. V zaporu se je nahajal 23 dni. Kakor nam poročajo iz Tolmina so spustili sedaj Corgnalia iz zavora.

Otroci, ki so se kopali v morskem kopališču v Gradežu, se vrnejo drevi v Gorico.

Klerikalni župani imajo iz vodstva klerikalne štrabke, navedila, da naj preprečujejo naprednjakom kolikor mogoče upogled v volilne imenike. Zato pa je tim večja dolžnost vseh naših somišljenikov, da se prepričajo, če so v volilnem imeniku ali ne. **Hitro na delo za reklamacije!** Kjer so imeli klerikalci svoje roke pri sestavi volilnih imenikov, je polno naprednih volilcev izpuščenih. **Torej pozor!**

Pustite na miru davčne eksekutorje! — Poroča se nam, da se je neki L. K. na Gradišču pri Renčah zoperstavljal davčnemu eksekutorju Brazu v izvrševanju njegove službe ter ga tudi nekaj poškodoval. Slučaj je naznanjen sodniji. — Na ta način se ljudje po nepotrebi zapletavajo v kazni. Pustite torej v miru davčne organe, ko vršijo svojo službeno dolžnost. Prestopki se navadno občutno kaznujejo.

Streljanje na dobitke podružnice »Lovskega in strelskega društva za Goriško« v Kanalu dne 15. t. m. se je udeležilo 23 strelcev. Dobitki so se razdelili med gg. dr. Jos. Leupušček I. dobitnik s 60 jedr., Ignac Saunig II. s 54, Jos. Kerševani III. s 53 in Relč Bisail IV. dobitnik s 51 jed. Ti gospodje so darovali za družbo sv. Cirila in Metoda prvi 10 kron, drugi 5 kron, tretji 3 krome in četrti 2 kroni, skupaj torej 20 kron. Slava jim!

V Vel. Žabljah priredijo mladeniči javni ples v nedeljo dne 29. avgusta t. l. na dvorišču g. Josipa Paljka. — Godba bode svirala iz sv. Križa pri Trstu. Začetek plesne zabave prične ob 3. uri pop.

Streljali so iz možnarjev v Kojsem na predvečer cesarjevega rojstnega dne. 18-letnemu Jakobu Stekarju je odnesel tak strel levo roko. Pripeljali so ga v goriško bolnišnico.

Javni ples priredijo fantje v nedeljo dne 22. t. m. v Prvačini v prostorih gosp. Andr. Pahorja, gostilničarja.

Medanski fantje vabijo na veliki javni ples, ki se vrši prihodnjo nedeljo v Medani.

Mrtvega so našli v vodi pri Ronkih 79 letnega berača Petra Pahorčiča iz Vermeljana.

Aretirali so v Gorici 20-letno Ano Ogrinovo nekje pri Ljubljani doma, ki je na sumu, da je ukradla neki šivilji obleke v vrednosti 300 K.

V najem se odda ali prodaja na prometnem kraju v Gorici, dobrovpeljana trgovina. Ista se odda z blagom vred ali pa sami lokal proti primerni odškodnini. Natančnejše se izve v našem upravnistvu.

Sokolski vestnik.

Bratje člani! — V soboto, dne 21. t. m. se vrši ob 8. zvečer v prostorih pri »Zlatem Jelenu« izvanredni občni zbor s sledečim sporedom: 1.) Volitev 12 delegatov za zvezni občni zbor; 2.) volitev 10 delegatov za župni ustanovni občni zbor; 3.) slučajnosti. — Ob nezadostnem številu se vrši občni zbor 1/2 ure pozneje ob vsakem številu. — Odbor »Goriškega Sokola.«

V nedeljo v Vrtojbo! — Goriški Sokol zleti v nedeljo 22. t. m. h kolesarski slavnosti v Vrtojbo. Odhod ob 3. pop. iz društvenih prostorov. — Na zdar!

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarska, pevska in sokolska slavnost v Mirnu, katera se bo vršila v Doljem Mirnu pri »Vrabcu« 5. septembra t. l. obeta biti velika. Do sedaj so svojo udeležbo naznanila sledeča društva. 1. Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici. 2. Pevsko izobraževalno društvo »Prešeren« v Št. Petru. 3. Pevsko društvo »Jezero« v Doberdobi. 4. Kolesarsko društvo »Vrtojba« v Vrtojbi. 5. Kolesarsko društvo »Soča« v Kojsem. 6. Bralno društvo »Gradišče« pri Renčah. 7. Kolesarsko društvo »Brda« na Dobravem. 8. Kolesarsko društvo »Sloga« v Idriji. — Vsa bratska društva, katera so udobila vabila, se uljudno naproša, da se čim prej odzovejo vabilu,

ker 25. t. m. bode zaključek prijav. Odgovor rabimo tudi radi tega, da nam bo mogoče za časa razvrstiti in razglasiti vsopred. Darila za dirko so razstavljena v oknu trgovine pri Batjelu in sicer 3 darila za društveno dirko 1 pozlačena, 1 srebrna, 1 bakrena svetinja. Gosp. dirkači, kateri želijo dirkati, naj se vpišejo pri kolesarskem predsedniku društva »Miren« v Mirnu ali v Gorici pri Batjelu. Zaključek prijavi za dirko bode v soboto 4. septembra ob 9 uri zvečer. Vloga za dirkača je določena na 1 krono. Pri slavnosti bode nastopilo več telovadnih sokolskih društev s prostimi vajami in na orodju, kakor tudi več pevskih društev, katera bodo sodelovala. Vršilo se bode srečkanje z lepimi dobitki, polževa dirka, ples i. t. d. Svirala bode sokolska godba iz Prvačine. Na obširnem prostoru kjer se bode vršila slavnost bode gostilna, kjer se bode točilo izvrstno Vipavsko in Kraško vino, in pivo. Na razpolago bodo tudi mrzla jedila. — Veselični odsek združenih društev.

Kolesarsko društvo »Vrtojba« v Vrtojbi. — Spored velike kolesarske slavnosti, ki se vrši v nedeljo, dne 22. v prostorih g. Maraža (pred cerkvijo.) I. Ob 2 1/2 pop. sprejem kolesarjev pri gostilni g. Nemca v Gor. Vrtojbi. II. Ob 3. uri pop. dirka: a) Društvena dirka (dve darila). b) Dirka hitrosti za člane sl. kolesarskih društev (tri darila). III. Ob 3 1/2 »Mož-brzovlak« (pešhoja). IV. Ob 4 uri sprejem Sokolov in drugih društev in skupen odhod z zmagovalci-dirkači na slavnostni prostor. V. Javna telovadba. VI. Polževa dirka. VII. Razdelitev nagrad dirkačem-zmagovalcem. VIII. Ples na dveh plesiščih. IX. Srečkanje za novo dvokolo v vrednosti 250 K (srečka 40 v). X. Umetni ognji; proizvajajo g. Makuc. (kolesa, rimske sveče, bombe i. t. d.). — Pri celi prireditvi sodelujeta dve godbi, vojaška in nabrežinska. Med dirko koncertujeta obe na vrtu g. Nemca pri cilju v Gor. Vrtojbi. — Vstopnina na slavnostni prostor 40 v za osebo. Ples se vrši v venčih (6 listkov 1 K). Med slavnostjo deluje šaljiva pošta: v korist družbi sv. Cirila in Metoda. V ta namen bodo postavljeni tudi razni šotori. — Slavnosti se udeleže vsa kolesarska društva na Goriškem, razna pevska in sokolska društva bodisi korporativno ali po deputaciji. — Cel čas bodo na razpolago tramvajski vozovi izpred kavarne Central in Dogana. Zvečer tudi domači vozniki.

Skupen odhod v Vrtojbo! — Vabijo se kolesarska društva, da pridejo v nedeljo pop. k jellenu v Gorici, odkoder je skupen odhod v Vrtojbo ob 2. pop.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi v soboto dne 21. t. m. zvečer v gostilni pri Bitežniku v ulici proti soškemu mostu društven in prijateljski sestanek. Gosp. člane in prijatelje društva se uljudno naproša, da se udeleže v večjem številu tega sestanka.

Trgovsko-obrtac in gospodarske vesti.

Državna podpora. — C. kr. poljedelsko ministerstvo je podelilo »Goriškemu vinarskemu društvu« — registrovani za drugi z omejenim jamstvom v Gorici 4600 K podpore.

Kedaj se je pričelo saditi krompir v naših Brdih? — »L'agricoltore goriziano« piše o tem naslednje: Leta 1799 je kupil krompir za seme v Trstu neki Jakop Fabricio, ud c. kr. kmet. društva in posestnik v Slovrencu v Brdih in ga potem doma vsadil ter si mnogo prizadeval, da bi ga razmnožil. Že leta 1802, ko je velika suša uničila vse druge poljske pridelke in je nastala vsled tega velika druginja, se je pokazalo, kako velike koristi je krompir. Leta 1815, 1816 in 1817 so bile letine zelo slabe, kakor poroča Fabricio in pravi, da ko bi krompirja ne bilo, bi morali stradati ne le ljudje, ampak tudi živina, posebno pa prečihi. Prvi poskus s sajenjem krompirja je napravilo kmetijsko društvo leta 1766 na Rafutu v Gorici in šele kakih 30 let pozneje so ga začeli saditi tudi v Brdih. »P. g.«

Politični pregled.

Globinskega konferenca. Kakor znano, je sklical preds. poljskega kluba Globinski konferenco načelnikov strank, na kateri je 17. t. m. povdarjal, da državni zbor ni mogel rešiti važnih vprašanj; treba je razjasnitve situacije. Parlament se ima zopet sklicati v kratkem. Dr. Udržal je imenom »Slov. enote« izjavil, da so Slovani v principu za delavnost parlamenta. Svojo taktiko pa si morajo ohraniti prosto do trenutka, ko se skliče zopet zbornica in se vidi, kako bo vlada uveljavljala princip narodne enakopravnosti. Predno se sanira parlament, mora vlada pokazati pravičnost do vseh narodov. Vsi nastopni govorniki so se izrekli za ohranitev parlamenta. Globinski je bil pri Bienertu ter mu je poročal o konferenci, naglaševaje, da zastopniki vseh strank so se izrekli za zopetno sklicanje parlamenta. Bienert je rekel, da vlada želi zdrav in krepak parlament ter da stori vse kar treba, da omogoči redno delovanje drž. zbora. Bienert namerava pričeti pogajanja z voditelji posameznih strank prve dni septembra.

»Slovanska Enota« je v seji 17. t. m. sklenila, da vstraja na svojem stališču proti Bienertovi vladi; sklepe o taktiki stori s sklicanjem drž. zbora; zahteva za dež. zbere čas za jesensko zborovanje; obsoja preganjanje Slovanov po raznih pokrajinah ter zahteva zaščita slov. prebivalstva pred napadi s strani Nemcev.

Turčija in Grčija. — Poroča se še vedno, da bi bila vojna neizogibna. V Konejo je dospela eskadra ladij. Grška zastava v Koneji je sneta.

Dunajski Nemci in Čehi. — Nemci so začeli velikansko gonjo proti dunajskim Čehom. Najprej so jim preprečili neko veselico v Simmeringu, potem so izposlovali da se niso mogli češki izletniki izkreati v Melku, sedaj so pa v 19. okraju zasedli vse prostore v neki gostini, samo da niso mogli imeti Čehi tam svoje napovedane veselice in zabave. S takim ravnanjem prisilijo Nemci Čeha do samopomoči. Ako ne dobe nikjer prostorov za svoje prireditve, bodo si pa sami začeli zidati hiše. Pomoč s Češkega jim ne izostane. Že sedaj se je ustanovilo polno podružnic češke šolske družbe na Dunaju po celi Češki, in po vseh čeških gostilnah se nabirajo prispevki za dunajske Čeha. Kdor pozna Čeha in njihovo požrtvovalnost, ve, da bo v kratkem času nabrana velika svota. Po drugi strani se pa vez med slovanskimi narodi še bolj jači, kar kaže izlet Čehov po Poljskem, kjer so bili najprisrčnejše vsprejeti, kar kaže dogovor Čehov in Poljakov za skupni nastop pri deželnozbornih volitvah. Akcija rodi reakcijo in to reakcijo bodo britko občutili avstrijski Nemci z Bienertovo vlado vred.

Proti narodnostim na Ogrskem. — Grof Appony preganja nemadžarske narodnosti z nečuvnim šovinizmom. Hoče narodnosti s silo madžarizirati. Izdal je nov šolski zakon, po katerem se imajo vsi predmeti v šolah predavati madžarski, v avtonomnih, privatnih in cerkvenih šolah pe se uvede madžarsčina kot obligatni jezik. To se pravi: vsaki učitelj, tudi na narodnostnih šolah, mora znati madžarski, sicer sploh ne more biti učitelj. To znači za narodnostne šole težek udarec. Po tem zakonu je namreč začel Appony gnusno gonjo proti nemadžarskim učiteljem, ki ne znajo ali znajo le malo madžarski, ter hoče na ta način prisiliti narodnosti, da sprejemajo tudi na privatne šole madžarske učitelje, ali pa, da se njihovi učitelji popolnoma priuče madžarsčini. Narodnosti so zato sklenile, da bodo opustile privatne šole, rajše ko bi se dale v njih pomadžariti svojo deco, in bodo denar uporabile v druge kulturne svrhe.

Razne vesti.

Toistoj na mirovni konferenci. — Grof Lev Tolstoj se je odločil, da se osebno udeleži osemnajste mednarodne mirovne konference, ki se bo vršila v Stokholmu na Švedskem.

Velika nezdoga z avtomobilom. — V San Marino v Italiji je padel avtomobil 5 m globoko pod cesto. Žena lastnika avtomobila, padovanskega bogataša Pospici, in dva sinova so bili na mestu mrtvi. Tretji sin in dva sorodnika umirajo, če-

trti sin in Pospici sam sta pa smrtno nevarno ranjena.

General Bingham je razkril, kako se dade new-yorški redarji podkupovati in da dobiva 2000 redarjev redno podkupnine in sicer na leto 500,000,000 K. Bingham imenuje New-York najbolj korumpirano mesto na svetu.

Draguljev in lišpa v vrednosti 20.000 K je bilo vkradenih trgovčevi gospej z Dunaja, ko se je vračala iz Ostende na Semernik.

Angleške sufragetke prvoborilke za žensko volilno pravico, so bile pri zadnji tozadevni demonstraciji zaprte in v ječi so sklenile stavko na ta način, da ne uživajo ničesar.

V Lisaboni na Portugalskem so čutili precej močne potresne sunke, ki so vzbudili skoraj celo prebivalstvo iz spanja.

Lokomotive brez dima in isker. — Ker povzroča na postajališčih dim iz lokomotivnih dimnikov neznozem smrad, ki okuži vso okolico in ker zanetijo prav pogostoma iskre od istotam velikanske požare, posebno ob suši, radi tega poskušajo že delj časa, kako bi napravili lokomotivo, ki bi ne izpihivala nič dima in ne izmetavala nič isker. Sedaj je iznašel v Ameriki nek Avstrijec pripravo, ki pretvori ves dim v popolno nevidnega in ki odpelje vse iskre iz dimnika v posebno shrambo, kjer zgorijo tudi najmanjši delci premoga.

Napeljava mrzlot. — Vsakdo je že videl kako napelujemo v podzemeljskih ceveh po mestnih ulicah in cestah vodo in plin v posamezne hiše itd. V celi vrsti ameriških mest pa polagajo še tretjo vrsto cevi, ki sprejavajo po mestu tudi mrzlot, ki se jo izdeluje v tovarni z amonjakom. Pri nas imajo dosedaj napeljano mrzlot le večje pivovarne.

Metuzalem med drevesi. — V Ameriki najdemo tudi najstarejše drevo na svetu; mehikansko cipreso, ki raste v Tullu v Mehiki. Temu drevesu pripisujejo starost 6000 let. Njegov obseg znaša, zmerjen 1 m nad zemljo, 31 m in visokost 35 metrov. Kaj je vse doživela ta cipresa in kolika izprememba se je od tedaj izvršila s človeštvom. Ko je začela rasti, je vladala na celi naši zemlji še kamena doba, v kateri ljudje niso poznali drugačnega orodja kot iz kamnov.

O princu Juriju krožijo po nemških listih zopet nesramne laži, da se je tajno poročil s hčerko nekega belgradskega trgovca, da se je blagajnik sedmega infanterijskega polka vstrelil radi primanjkljaja v blagajni, v kateri so dobili pobotnice princa Jurija o 5000 frankov, katere je vzel iz blagajne.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. **Najpripravnejše inšciriranje za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na očeh (in celo v mestu) niče no pozna, ker nikjer ne inšcirirajo. Škoda ni majna.

Na stanovanje in hrano se sprejme gospodično, ki obiskuje šolo ali pa dijaka iz boljše hiše. Dobra hrana. Lepo stanovanje. — Ponudbe na naše upravnistvo pod šifro: 100.

Gostilničar ima vedno več gostov

ako si nabavi orkestrijon, ki nadomestuje 12 godcev. Mnogo zabave in smeha vzbudi gramofon. Oboje dohite najceneje pri podpisnem. Oglejte si mojo zalogo gramofonov, slovenskih plošč in orkestrijonov.

Šivalne stroje vseh vrst imam v veliki izberi v zalogi. Prodajam po najugodnejših pogojih tudi na obroke

Ignac Šaligoj,
— urar —
Sv. Lucija ob Soči.

Udlikovana pekarija in sladčičarna
Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršajo naročila vsakovrstnega tudi najfin-
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočna
pinice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno pestrežbo
po jako zmernih cenah.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,
dvonadstropna, z 8 sobami, pri-
pravna za vsako obrt
se odda v najem takoj ali pa
proda prav po ceni.

Natančen naslov pové upravništvo
„Soča“.

Trgovci

z vinom in tropinovcem!

Krasno posestvo

z **gostilno-trafiko**

na spod. Štajerskem se ceno proda

Na prodaj je tudi večje posestva

z njivami, travniki in

gojzdi ob novi progi
na Gorenjskem.

Kje? Pové P. Cvek Ljubljana - Moste.

Čudovito nizke
cene dvokoles,
šival, strojev,
vsakovrstnih
gramofonov za
gostilne, kakor

tudi različnih najnovejših plošč. Izvršujejo se
tudi vse poprave

Pri Batjel-u

Gorica.

Štolna ulica 3.-4.

Prodaja tudi na mesečne
obroke.

Ceniki franko.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče npraberškega in drobnega
blaga ter tkanil, preje in nitil.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šoljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne
knjižice

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in datelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi

Iz Ljubljane v New-York

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi,
takozvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm,
König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d.
kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Združne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna
pojasnila in potrebnj pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani
nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Zasebni deklški licej, trgovski tečaj, gospodinjstva in ljudska šola
šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče,
moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopa-
lišče, telovadnica. Učni jezik nemški, poleg tega francosko,
angleško, italijansko in kurzi za slovenščino in hrvaščino. —
Letna penzija 600 K; šolnina: za licej 160 K, za trgovski
kurz 100 K, za gospodinjstvo šola 200 K, za ljudsko šolo
100 kron.

Na željo se dopošljejo prospekti.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Deba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določa tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnega
1,5% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4,5%
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora.
Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob
za tujce od 1-20 više. Velik vrt z verando. Stekleni salon s te-
raso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe.
Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi
in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko
pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna
in točna.

GORIŠKA TOVARNANA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!
Svoji k svojim!